

تجمل و سرمایه‌داری

روایت فرهنگی تاریخ تحول سرمایه‌داری

ورنر سومبارت

ترجمه امیرحسین مجتهدزاده

۷	فصل اول: جامعه جدید
۷	منابع و مأخذ
۹	۱- دربار
۱۲	۲- ثروت طبقه متوسط
۱۷	۳- نجابت نو
۳۳	فصل دوم: شهر
۳۴	۱- شهرها در قرن‌های شانزدهم، هفدهم و هجدهم
۳۶	۲- خاستگاه و ساختار درونی شهرها
۵۰	۳- نظریه‌های شهر در قرن هجدهم
۵۵	فصل سوم: دنیوی ساختن عشق
۵۵	منابع و مأخذ
۵۹	۱- پیروزی عشق نامشروع
۶۶	۲- روسپی
۷۵	فصل چهارم: توسعه تجمل
۷۵	منابع و مأخذ
۷۷	۱- تعریف تجمل و ذات آن
۸۲	۲- دربارها
۱۰۲	۳- شوالیه‌ها و نوکیسه‌ها به مثابه مقلدان دربار
۱۲۰	۴- پیروزی زنان
۱۴۱	فصل پنجم: سرمایه‌داری- فرزند تجمل
۱۴۱	۱- طرح درست و غلط مسئله
۱۴۸	۲- تجمل و تجارت
۱۶۸	۳- تجمل و کشاورزی
۱۷۸	۴- تجمل و صنعت

فصل اول جامعه جدید

منابع و مأخذ

تاریخچه دربار همان تاریخچه دولت است. با وجود این، تا جایی که می‌دانم، هیچ مطالعه ویژه‌ای درباره این موضوع صورت نگرفته است. فقط توجه شما را به سه جلدی *Französische Lustschlösser* نوشته هاینریش لایبه^۱ (منهایم^۲، ۱۸۴۰) جلب خواهم کرد. این کتاب نسبتاً گمنام را یکی از روشن‌ترین گزارش‌های تاریخی برمی‌شمارند. بسیار بیشتر از مجلدهای قطور و وزین تاریخی، می‌توان از این کتاب درباره شرایط دربارهای فرانسه آموخت (رانکه^۳ هم مستثنا نیست). لایبه با تمرکز روایت بر قلعه معرف هر حکمرانی، سعی می‌کند کل این دوره را از نو بیافریند و برای فرانسه همان کاری را انجام می‌دهد (در مقیاس کوچک‌تر) که گی. فرایتاگ^۴ در *Bubilder aus der deutschen Vergangenheit*^۵ برای آلمان انجام داد. حال آنکه «تاریخدانان» بنا بر وظیفه، لایبه را بی‌اهمیت تلقی می‌کنند.

کتاب *Moderner Kapitalismus*^۶ اولین تلاش من برای توصیف ظهور ثروت طبقه متوسط است.

تاریخچه تغییرات در طبقات بالاتر، طی اولین عصر سرمایه‌دارانه، جنبه‌ای بیرونی و جنبه‌ای درونی داشت: جنبه بیرونی فقط رویدادهای

1- Heinrich Laube   2- Mannheim   3- Ranke   4- G. Freytag

۵- تصاویری از گذشته آلمان.

۶- سرمایه‌داری مدرن.

پرداخته‌اند. با وجود این، طی قرون اخیر شرح جامع دیگری از تغییرات درونی در طبقات بالا را سراغ ندارم. بنابراین در این تحقیق، باید مطالبمان را از تمام بخش‌های متون استنباط کنیم. بنابراین، کتاب‌شناسی جداگانه‌ای ضرورت نخواهد داشت. خواننده کتاب‌های متعددی را در نقل قول‌ها خواهد خواند که اطلاعات بیشتری را در اختیارش قرار خواهد داد.

۱- دربار

برآمدن دربارهای عظیم به معنایی که امروزه از این کلمه درمی‌یابیم، پیامد مهم و همچنین علت تغییرات بنیادین در ساختارهای نظامی کشورهای اروپایی در انتهای قرون وسطی است.

در این مورد، مانند بسیاری از حوزه‌های دیگر، سردمداران کلیسا، پیش‌گونه و پیشروان توسعه‌های آتی بودند. آوینیون^۱ شاید اولین «دربار مدرن» بود. در این دربار، برای اولین بار در تاریخ، دو دسته مشخص از افراد همدیگر را یافتند و سبکی را پدید آوردند که در قرن‌های متعاقب به ایجاد چیزی به نام «جامعه درباری» منتهی گردید: نجبا که هیچ پیشه‌ای غیر از خدمت به منافع دربار نداشتند، و زنان زیبا که «غالباً از نظر سلوک و روحیه متمایز بودند» (همان‌طور که در فرصت مقتضی خواهیم دید)، به زندگی درباری ویژگی متمایزی می‌بخشیدند. اهمیت دوره آوینیون بیش از همه در این واقعیت نهفته است که در این دربار بود که سردمداران کلیسا از سراسر اروپا به دور ریاست این کلیسا جمع شدند و چنان عظمتی را بروز دادند که در سند *Etsi deceat* پاپ ژان بیست و دوم^۲ شاهد هستیم که چگونه به توصیف درآمده است.

می‌دانیم که طی قرن‌های پانزده و اوایل قرن شانزدهم، دربار پاپ‌های رومی و نوادگان پاپ، پرزرق و برق‌ترین آنها در کل تاریخ بود و به‌عنوان الگوی عظمت و والامنشی، و همین‌طور آزادی سلاقی محسوب می‌شد، به‌طوری‌که حتی مردی مانند اراسموس^۳ را به وجد می‌آورد. دربار رومی شباهت دقیقی به پرتره ایده‌آلی دارد که کاستیلیونی^۴ از دربار هم‌عصر خود ترسیم کرده بود.